

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Факультет документальних комунікацій та менеджменту
Кафедра документальних комунікацій і бібліотечної справи

**ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ДОКУМЕНТАЛЬНО-ІНФОРМАЦІЙНИХ
СИСТЕМ У СУЧАСНОМУ ІНФОРМАЦІЙНО-
КОМУНІКАЦІЙНОМУ СЕРЕДОВИЩІ**

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції

(м. Рівне, 10 лютого 2016 р.)

Рівне — 2016

Рекомендовано до опублікування кафедрою документальних
комунікацій і бібліотечної справи РДГУ
(протокол № 2 від 28 лютого 2016 р.)

Редакційна колегія: Г. В. Сілкова, Ж. В. Бабенко, М. С. Костенко,
Р. М. Крет

Загальна редакція М. С. Костенко
Науковий консультант Г. М. Швецова-Водка

УДК 002+01+02

П 78

Проблеми розвитку документально-інформаційних систем у сучасному інформаційно-комунікаційному середовищі : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Рівне, 10 лют. 2016 р.) / ред. кол.: Г. В. Сілкова, Ж. В. Бабенко, М. С. Костенко, Р. М. Крет ; за заг. ред. М. С. Костенко ; наук. консультант Г. М. Швецова-Водка ; Рівнен. держ. гуманітар. ун-т, каф. докум. комунікацій і бібл. справи. — Рівне : РДГУ, 2016. — 200 с.

Видання містить тези доповідей та повідомлення, подані на Всеукраїнську науково-практичну інтернет-конференцію «Проблеми розвитку документально-інформаційних систем у сучасному інформаційно-комунікаційному середовищі», організовану кафедрою документальних комунікацій і бібліотечної справи Рівненського державного гуманітарного університету. Матеріали збірника охоплюють широке коло проблем інформаційної сфери і суміжних галузей наукових знань.

Призначене для фахівців у сфері інформаційної діяльності.

Опубліковані матеріали відбивають точку зору авторів, яка не завжди збігається з думкою редакційної колегії. Відповідальність за наведені в публікаціях дані і точність цитувань несуть автори.

© Рівненський державний гуманітарний університет,
кафедра документальних комунікацій і бібліотечної справи, 2016

© Редакційна колегія збірника (укладання), 2016

© Автори статей, 2016

Список використаної літератури

1. Голобуцький О. П. Електронний уряд / О. П. Голобуцький, О. Б. Шевчук.— Київ : Атлант UMS, 2002. — 173 с.
2. Дубов Д. В. Основи електронного урядування : навч. посіб. / Д. В. Дубов, С. В. Дубова. — Київ : Центр навч. літ., 2006. — 176 с.
3. Ємельяненко О. М. Теоретичні основи поняття «електронний уряд» / О. М. Ємельяненко // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. — Одеса : Одес. нац. юрид.акад., 2007. — Вип. 32. — С. 291—297.
4. Клімушин П. С. Інформаційні представництва органів державної влади України / П. С. Клімушин, А. О. Серенок // Теорія та практика держ. управління : зб. наук. пр. — Харків : Вид-во ХарPI НАДУ «Магістр», 2007. — 412 с.
5. Серенок А. О. Принципи організації електронного уряду на місцевому і регіональному рівнях / А. О. Серенок // Актуальні проблеми розвитку управлінських систем: досвід, тенденції, перспективи. — Харків : Вид-во ХарPI НАДУ «Магістр», 2006. — С. 136—140.

УДК 002.2:82

О. В. Бережняк

ВИДАННЯ ЗАРУБІЖНОЇ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ В УКРАЇНІ У 2001— 2010 РР. (ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ БІБЛІОМЕТРИЧНОГО АНАЛІЗУ)

Важливу роль в процесі долучення українського читача до світової художньої культури відіграє документний потік (ДП) зарубіжної художньої літератури. Тому постає необхідність дослідження українського ДП зарубіжної художньої літератури з метою визначення притаманних йому закономірностей розвитку. Джерелом проведеного бібліометричного аналізу ДП зарубіжної художньої літератури є показник книг державної бібліографії України — «Літопис книг» за 2001—2010 роки.

Зарубіжна художня література у „Літописі книг” згрупована у спеціально виділеному підрозділі „Художня література окремими мовами”, що є складовою розділу „Художня література. Літературознавство”. За одиницю вимірювання було взято окреме видання, що отримало самостійний бібліографічний опис у бібліографічному показнику.

Першим параметром аналізу є загальна кількість публікацій зарубіжної художньої літератури та частка цього сегменту серед літературно-художніх видань. Виявлено, що за проаналізований період було видано 23749 назв видань (н. в.)

художньої літератури, з них 3730 н. в. зарубіжної художньої літератури, що становить 15,7 % від загальної кількості видань художньої літератури.

Мовна структура ДП зарубіжної художньої літератури показує, що за репрезентований період у ДП значно переважають російськомовні видання: російською мовою видано 2413 н. в., тобто 64,7 %. Крім того, негативною тенденцією є те, що дуже малий відсоток видань видається іноземними мовами (0,01 %) та мовами національних меншин (2,7 %).

Серед видань зарубіжної художньої літератури за проаналізовані 10 років найбільше публікувалося творів літератури Великобританії (903 н. в.), Росії (756 н. в.), США (741 н. в.), Франції (422 н. в.), Німеччини (301 н. в.).

Важливим параметром аналізу є жанрова структура видань зарубіжної художньої літератури. Найбільше видавалося творів прозового жанру, а саме 2841 н. в., що становить 76 % від загальної кількості видань зарубіжної художньої літератури. Другу позицію за кількістю видань посідають поетичні твори — 572 н. в. (15 %). Наступний показник — 256 н.в. (6,9 %) — це видання розважальної літератури. Видань драматичних творів було видано 61 назву, що становить 1,6 % ДП зарубіжної художньої літератури. Решту потоку становлять видання фольклорного, так званих „пограничних” жанрів, а також видання змішаних жанрів.

В ході бібліометричного аналізу за видавничо-територіальною ознакою було виявлено, що найбільшу кількість видань зарубіжної художньої літератури опубліковано видавництвами Харкова — 1579 н. в., що складає 42,3 %. Лідерами випуску зарубіжної художньої літератури є такі видавництва, як «Клуб сімейного дозвілля» (837 н. в. — 22,4 % від загальної кількості видань зарубіжної літератури) та «Фоліо» (659 н. в. — 17,6 %). Другу позицію за кількістю видань зарубіжної художньої літератури посідають видавництва Києва, якими було видано 846 н. в. зарубіжної художньої літератури, що становить 22,7 %.

Підсумовуючи вищевикладене, можна констатувати:

– за проаналізований період помітна тенденція до зростання кількості видань зарубіжної художньої літератури в Україні, проте частка даного сегменту у загальній кількості літературно-художніх видань фактично незмінна;

– у мовній структурі ДП зарубіжної художньої літератури переважають російськомовні видання — 66,5 % і лише 30,3 % складають україномовні видання. Отже, твори класичної світової літератури і сучасні твори зарубіжної художньої літератури публікуються переважно російською мовою і не перекладаються українською та мовами національних меншин.

– за національною ознакою у ДП зарубіжної художньої літератури превалюють твори літератури Великобританії — 24,2 %, а також твори російської літератури — 20,2 % та літератури США — 19,9 %;

– у жанровій структурі ДП зарубіжної художньої літератури превалюють твори прозового жанру — 70 %. Другу позицію займає поетичний жанр — 13,7 %. Третю позицію займає один з «пограничних» жанрів, до якого ми відносимо розважальну літературу, її було видано 6,1 %. В той же час творів таких традиційних жанрів, як драматичний та фольклорний, було видано лише 1,4 % та 0,7 % відповідно;

– випуск зарубіжної художньої літератури здійснювало 364 видавництва, з них 115 — видавничі осередки Києва. Однак найбільш потужним центром видання зарубіжної художньої літератури в Україні є Харків, де 33 видавництва випустили 1574 н. в., тобто 42,2 %;

– Лідерами випуску зарубіжної художньої літератури в Україні є такі видавництва, як «Клуб сімейного дозвілля» (22,4 % від загальної кількості видань зарубіжної художньої літератури) та «Фоліо» — 17,6 %.

УДК 364:070.41

Л. Ю. Бурківська, С. М. Григораш

СОЦІАЛЬНА ПРОБЛЕМАТИКА РЕГІОНАЛЬНОЇ ПРЕСИ

У сучасних умовах політичної та економічної нестабільності соціальні проблеми набувають особливої гостроти, а це вимагає пошуків механізмів злагоди різних громадсько-політичних сил в ім'я громадянського миру. Преса повинна не тільки висвітлювати проблеми незахищених верств населення, а також допомагати у їхньому вирішенні, що потребує гострої, активної позиції та дій.

До деяких аспектів дослідження видів інформації, зокрема соціальної, зверталися такі дослідники: Л. М. Калініна, І. І. Парфанович, О. В. Пархоменко, Л. М. Петренко, А. В. Соколов, Є. С. Цимбаленко.

Науковець Є. С. Цимбаленко зазначає, що в перекладі з латини «соціальний» означає суспільний, громадський; пов'язаний із життям і відносинами між людьми в суспільстві [1].

А. В. Соколов виокремлює такі види інформації: соціальну, біологічну та технічну [2], натомість Л. М. Калініна поділяє інформацію на біологічну (життєдіяльність окремо взятого живого організму) й соціальну (масову, яка адресована всім членам суспільства незалежно від їх становища й роду занять, і спеціальну) [3].

ЗМІСТ

<i>ПЕРЕДНЄ СЛОВО</i>	3
<i>СЕКЦІЯ 1 ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ФАКТОР ТРАНСФОРМАЦІЇ ПРОЦЕСІВ ДІЯЛЬНОСТІ ІНФОРМАЦІЙНИХ УСТАНОВ</i>	5
Бабенко Ж. В. Трансформація процесів інформаційної діяльності у сучасному інформаційно-комунікаційному середовищі	6
Бережна К. С. Організаційна структура публічних бібліотек України в умовах інформатизації.....	9
Біловус Г. Г. Краєзнавчий довідково-бібліографічний апарат: традиції та інновації (за матеріалами фахової періодики 2000—2014 рр.)	11
Мар’їна О. Ю. Віртуалізація інформаційних продуктів бібліотек.....	14
Моторна Н. І. Просування інформаційних продуктів та послуг у сучасному інформаційно-комунікаційному просторі.....	16
Николишин С. М. Масова робота бібліотеки у сучасному інформаційно-комунікаційному середовищі	21
Пасічник Л. П. Бібліографічний облік і пошук промислових каталогів	23
Пересунько С. С. Бібліотека як складова інформаційно-комунікаційного простору	25
Промська О. Л. Електронні біографічні ресурси Рівненської обласної універсальної наукової бібліотеки	27
Степко О. М. Використання інформаційних технологій бібліотекою ООН імені Дага Хаммаршельда.....	29
Трачук Л. Ф. Користувачі як співтворці електронних бібліотек: зарубіжний досвід.....	32
Шитикова Т. Н., Матвеева Е. В., Юнаковская В. В. Университетская библиотека: новый этап в информационном обслуживании пользователей	33
<i>СЕКЦІЯ 2 РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ БІБЛІОТЕК В УМОВАХ ВЕБ-СЕРЕДОВИЩА</i>	37
Костенко М. С. Сайти обласних універсальних наукових бібліотек Західного регіону України в системі засобів інформаційного забезпечення культури і мистецтва	38
Нефедов К. Ю. Електронні бази даних античних текстів як інформаційний ресурс	40
Польова Т. В. Автоматизовані технології отримання наукової інформації	42
Постельжук О. М. Веб-сайт Дубенської центральної районної бібліотеки у віртуальному інформаційному просторі	44
Рибачук Н. В. Шляхи використання інформаційних ресурсів Волинської державної обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Олени Пчілки в умовах розвитку веб-середовища.....	46
Смолій С. І. Інтернет-технології як чинник трансформації процесів інформаційної роботи.....	48
Соколовська Т. Б. Трансформаційні процеси в інформаційному середовищі бібліотеки	52
Чорній В. І. Шляхи підвищення ефективності використання інформаційних ресурсів бібліотечних установ в умовах розвитку веб-середовища	54
Шилюк О. І. Вплив веб-середовища на розвиток інформаційного потенціалу бібліотеки	56

Яцечко-Блаженко Т. В. Польські інформаційні ресурси з пошуку генеалогічної інформації.....	58
СЕКЦІЯ 3 УПРАВЛІННЯ ДОКУМЕНТАЦІЄЮ У СУЧАСНОМУ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОМУ ПРОСТОРИ.....	61
Бричник Ю. В., Шпортько О. В. Автоматизація постановки на контроль періодично виконуваних документів.....	62
Литвинська С. В., Білоус Ю. В. Функціонування автоматизованої системи діловодства Верховного Суду України	64
Прігунов О. В., Щербивок Н. В. Зберігання документів у сучасному інформаційно-комунікаційному просторі.....	66
Щербіна О. С., Гаврилюк Л. Б. Автоматизація управління документованою інформацією.....	68
Щербіна О. С., Поліщук Н. Л. Вплив інформаційних ресурсів на забезпечення розвитку і безпеки підприємства.....	70
СЕКЦІЯ 4 ФАХОВА ПІДГОТОВКА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТА БІБЛІОТЕЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ В УМОВАХ ЗМІН ІНФОРМАЦІЙНОЇ СФЕРИ СУСПІЛЬСТВА	73
Артюхова Л. В. Інноваційна діяльність у сучасних освітніх закладах культури: досвід, проблеми, перспективи	74
Артюхова Л. В. Реформування фахової підготовки інформаційних та бібліотечних працівників в умовах змін інформаційної сфери суспільства (з досвіду роботи викладачів циклової комісії бібліотечних дисциплін та діловодства Тульчинського училища культури).....	77
Бордюк В. М. Ефективність тренінгу офісного працівника.....	79
Ватковська М. Г. Дистанційна освіта в сучасному інформаційному просторі.....	83
Гадомська О. П. Інформаційні технології як засоби удосконалення підготовки фахівців документно-інформаційної сфери	85
Глазунова Л. В. Дистанційний курс «електронна бібліографія»: можливості професійного розвитку бібліотекарів-бібліографів України.....	87
Грабар Н. Г. Формування творчого потенціалу бібліотечних фахівців у інформаційно-комунікаційну добу.....	89
Демчина Л. І. Світовий досвід документологічної підготовки як компоненти бібліотечно-інформаційної освіти.....	92
Дербеньова Л. В. Документна лінгвістика у документно-інформаційній комунікації.....	95
Дікунова О. А. Інформаційно-технологічна підготовка у системі професійного розвитку фахівців бібліотеки вищого навчального закладу	97
Жук В. М. Роль дисципліни «паблік рілейшнз і бібліотека» в підготовці бібліотечних фахівців у Рівненському державному гуманітарному університеті	99
Зацерківна М. О. Маркетинговий консалтинг: сутність та загальна характеристика	101
Зозуля С. М. Формування професійних компетентностей бібліотечних працівників у контексті модернізації науково-інформаційної діяльності книгозбірень	103
Карнаух І. А. Бібліотечні працівники на дистанційних курсах Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» «куратор змісту».....	106
Карpenko O. O. Libraries as learning organizations for improving the effectiveness of the library management.....	109

Кондратюк М. М. Підвищення інформаційно-технологічної компетенції викладача дисциплін документно-комунікаційного циклу.....	111
Кухаренко А. Л. Бібліотека вищого навчального закладу — генератор світоглядних цінностей студентської молоді	113
Матвійчук О. Є. Підготовка та підвищення кваліфікації фахівців бібліотечної сфери в Київському університеті імені Бориса Грінченка	115
Мельник С. М. Этическая составляющая профессиональной деятельности современного специалиста-документоведа.....	117
Мірошниченко А. А. Особливості віддаленого доступу до знань.....	120
Парафійник Н. І. Інформаційно-аналітичні практики як складова фахової підготовки інформаційних та бібліотечних спеціалістів	122
Польова Т. В. Сучасні принципи формування інформаційного забезпечення наукових досліджень	124
Попчук О. В. Поєднання теоретичного та практичного аспектів у формуванні професійної культури майбутніх документознавців	126
Попчук Н. М. Електронна база даних щодо якості освіти у вищому навчальному закладі	128
Сілкова Г. В. Інформаційна, бібліотечна та архівна справа: нова спеціальність чи модифікація існуючих професійних компетенцій?.....	130
Соляник А. А. Зміст інваріантної частини освітньо-професійної програми підготовки бакалавра та магістра зі спеціальності 029 «інформаційна, бібліотечна та архівна справа»	133
Татакі О. О. Комп'ютерно-орієнтоване навчальне середовище як засіб модернізації вищої освіти	136
Ткаченко О. О. Основні складові категорії позиціонування.....	138
Томчик В. О. Інформаційні технології як засоби удосконалення підготовки фахівців документно-інформаційної сфери.....	140
Черніговець Т. І. Інтерактивні методи — важливий чинник оптимізації професійної підготовки офісних працівників у вищому навчальному закладі	143
Якубовська М. Г. Ефективні засоби навчання риторики (з досвіду викладання дисципліни майбутнім фахівцям із документознавства та інформаційної діяльності).....	145
СЕКЦІЯ 5 СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАЦІЙНІ АСПЕКТИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	148
Анісімова О. М., Сумарук Н. Ю. Розбудова електронної взаємодії для ефективного функціонування органів місцевого самоврядування	149
Бережняк О. В. Видання зарубіжної художньої літератури в Україні у 2001—2010 рр. (за результатами бібліометричного аналізу)	151
Бурківська Л. Ю., Григораш С. М. Соціальна проблематика регіональної преси	153
Бучковська О. Ю. Культурна комунікація як компонент культурного розвитку людини	156
Волинець В. О. Мультимедіа як феномен культури.....	158
Карпюк Д. В. Визначення поняття «електронний документ»: український досвід.....	160
Крет О. В. Особливості інформаційно-комунікаційної співпраці державних структур України з громадськістю щодо забезпечення процесу впровадження транспарентності державної влади	162

Крет Р. М. Інтернет як засіб масової комунікації	164
Кукушкін О. М. Аналіз стану рекламно-комунікаційного ринку України у 2013—2015 роках та перспективи його розвитку в 2016 році	166
Мельник С. П. Про особливості міфологічного маніпулювання в агітаційно-пропагандистській діяльності (на прикладі використання міфообразів).....	169
М'якота А. Р. Віртуальний тур як інноваційний метод презентаційної діяльності вищого навчального закладу.....	172
Петренко О. В. Статистика друку дитячої книги в Україні у другій половині XIX — на початку XX ст.....	174
Рабчун І. В., Рабчун О. С., Товт І. С. Організація інформаційних систем у віртуальному середовищі	180
Трач Ю. В. Дослідження молодіжних субкультур як один із пріоритетних напрямів у культурології.....	181
Швецова-Водка Г. М. Дискусійні питання визначення функцій документа.....	183
Шлапак І. М. Науково-технічний переклад як різновид міжкультурної комунікації.....	185
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	188

Наукове видання

**ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ДОКУМЕНТАЛЬНО-ІНФОРМАЦІЙНИХ
СИСТЕМ У СУЧАСНОМУ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОМУ
СЕРЕДОВИЩІ**

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції

(м. Рівне, 10 лютого 2016 р.)

Редакційна колегія:

Г. В. Сілкова, Ж. В. Бабенко, М. С. Костенко, Р. М. Крет

Загальна редакція М. С. Костенко

Науковий консультант Г. М. Швецова-Водка

Відповідальна за випуск: Г. В. Сілкова

Підписано до друку 22.03.16

Формат 60x84/16

Умов. др. арк. 10,7. Тираж 100 прим.

Редакційно-видавничий відділ

Рівненського державного гуманітарного університету

33028, м. Рівне, вул. С. Бандери, 12